

Paul-ŋum Sivulliich Tuyuutai Thessalonica-g̃miunun

¹ Paul-miñ Silas-miñlu suli Timothy-miñ ukpiqtuanŋuruanun ittuanun Thessalonica-mi pigipkakkanj Agaayyutim Aapauruam suli Atanġuruam Jesus Christ-ŋum. Uvvatuq iħuaqquutmik suli qiñuiññamik qaitchiłisi.

Iñuuniałhatlu Ukpig̃usriatlu

² Agaayyun iluqapsigun quyyatigiraġigikput, ataramik agaayullaptikni itqag̃iplusri. ³ Agaayyutmun uq̃aq̃atitluta itqag̃igikput, qanutun ukpiqsriłlapialıqsi, piq̃paksriłlapialıqsi, niġiugaqallapialıqsi Atannaptiknik Jesus Christ-mik. ⁴ Aniqtatumaan! Agaayyutim piq̃paksriłha ilipsitñik nalunġitchikput inmiñun piksraq-taag̃iplusri. ⁵ Uvvataku tusraayugaallautaq ilipsitñun tikiuti'aptigu, nipiłhiñakuunġitchuaq aglaan sanġikunlu suli Ipq̃itchuakun Irrutchikun, ilumutuulha nalupq̃iging̃iq̃lugu, taatna tikiutigikput. Iłisimagiksi qanuq iñuuniałiqput iħualiksrap̃sitñun ittuaq ilipsitñiitnapta. ⁶ Iłipsi uvaptiknun suli Atanig̃mun tuvrauti'apsi, atqunaq naglıksautigigaluannan, uq̃alıq quvianakun Ipq̃itchuamiñ Irrutchimiñ akuqtuġiksi, ⁷ itna ilipsi iluqaitñun ukpiqtuanun Macedonia-mi suli Greece-mi atriraksraq̃uħusri. ⁸ Uvvataku siaminnig̃iksi Atanġum uq̃alħa iluqaitñun nunanñun Macedonia-mlu Greece-ŋumlu, aasriñ tusraayugaallautaq ukpiġutiqaġnipsigun

Agaayyutmun siamitmiuq napmupayaaq, uvaptiknununniñ ilaraksraiqlugu. ⁹ Inuich iluqağmiñ uqağigaat qanuq ilipsitñun akuqtuqput taamuña tikitñapta, suli qanuq mumiqsi aanguanin Agaayyutmun, Agaayyun inuuruuq ilumunlu ittuaq savautisrukhu. ¹⁰ Uqağipmigaat taqqisilaaqsi Igñigikkañanik Agaayyutim qilañmiñ, Jesus-mik, Ilaan anitqiksitağikkañanik tuqułigmiñ. Aasrii taavruma Jesus-ñum annautigisigaatigut Agaayyutim qinnautaaniñ tikitchuksramiñ.

2

Paul-ñum Savaaña Thessalonica-mi

¹ Aniqatiumaan! Ilipsipsuuq ilitchuğianikkaqsi tikiumaqqut ilipsitñun suilaakun ingiħha. ² Ilisimarusri qanutun nagliksañaniktilaaptiknik suli kanñunakun añalakkautilaaptiknik Philippi-mi. Naagauvva Agaayyutipta sayyiqsimaagaatigut quliaqtuaqupluta tusraayugaallautamik ilipsitñun iglutuħaptikni atqunaq akilliliqsuutmik. ³ Uvvatakku ilipsitñik quliaqtuaqtitluta kinniqitqusraangitchiptiğin, unniñ qaayugnaqtuakun pitqusraangitchiptiğin, naagaqaa kisumik pisaasruğmigagñiangitchugut. ⁴ Aglaan Agaayyutim pitquħagun ataramik uqaqagtugut, takku Ilaan piksraqtaagigaatigut tusraayugaallautamik quliaqtuaqupluta. Inuñnik quyalitñinğummataitchugut aglaan Agaayyutmik inuuniaħapta nairiqtuqtaanik. ⁵ Tikiumangiqput uqayusrahikun nalupqig-ingitchiksi naagaqaa kaviuq matummiñiağlugu—Agaayyun ilisimarigigikput. ⁶⁻⁷ Ilipsitñin

unniñ atlaniñ quyagitchiuniañhiñangitchugut. Nangaquulhiñaugaluaqtugut ilipsitñun atakkii Christ-ñum uqqiraqtigipluta, aglaan ilipsitñi ittugut agganaiqhuta aakauruam qaunaksriñha qitungamiñik atriplugu. ⁸ Piqpagivagitlusri Agaayyutim uqañhiñagingisanagun aglaan iñuullaptigunlu piqasriqsuhksraqi itqanair-rutigikput. Ilipsi uvaptikni piqpaknallapiaqhusri. ⁹ Aniqatiumaan! Ilumun itqagigiksi qanuq savañqput sakuukhuta! Unnuaqtuummaan savaktugut, ilipsitñi akiyayumangitluta Agaayyutim tusraayugaallautañ ilipsitñun uqañti'aptigu. ¹⁰ Ilisimarusri, Agaayyutim ilisimapmiuq, irrutchiqput ilipsitñik ukpiqtuanuruanik ipqisilaañ nalaunñapluniñu patchisaitluniñu. ¹¹ Ilisimagiksi pitchuksaagñiqput ilipsitñik atriplugu aapa nakuuruuq qitungamiñik pitchuksaagñipmatun. ¹² Pitchuksaagñipsi arakhusri itqugaluaqhusri iñuuniañigitqukanagun Agaayyutim tuqñumaripsi añayyuqautmiñi sulikamanautmiñi piqatautqupluta.

¹³ Agaayyutim uqañha tikiuti'aptigu, tusraa'apsiñ, akuqtugiksi iñuñmiñ pipmatuunñitchuaq aglaan Agaayyutmiñ uqañigiplugu, taatniillapiaqmipiñuñu. Uvvatakku akunnapsitñi ukpiqsriruani Agaayyun savaaqqtuq. Taatnaqñugu uvaguttuuq ataramik Agaayyun quyagikput. ¹⁴ Aniqatiumaan! Agaayyutim ukpiqtuanuruanisun Judea-mi ilinñisitun pigiliutipkaqtuatun Christ Jesus-mun taatnatuntuuq savauttusriaqaqtusri. Ilipsipsuuq taatnatun piyuaqsiuñigmik

nunaqatipsitñiñ iglutuqtusri Jew-ñuruaniñ tasrapkua iglutuipmatun, ¹⁵ tuqqutchiruaniñ Ataniǵmik Jesus-mik suli sivuniksriqiririk, tasrapkua uvañalu ilakkalu piyuaqmigaatigut. Qanutun Agaayyutmi quyaqnaisigivat! Iñuñni uumiksriñuplutin! ¹⁶ Uqautriǵiksraptikniñunniñ Jew-ñunǵitchuanun anniqsuǵiksrañatnik nutqaqtinniaǵaluǵaatigut. Taatnatchich killuǵmik ataramik iñiqtaqaqtut Agaayyutim qinnautaanun tikiññialǵmiknunaglaan.

Paul-ñum Tikitqikkummiulha Ilijitñun

¹⁷ Aniqatiumaan! Uvagut piisaallahaptikni ilipsitñiñ sivikisuurami, qanutun piitchivisi qinñitqikkumagaluahusri. Isumaptigun nayuǵaluǵipsi. ¹⁸ Ilipsitñun utitqigukkaluaqhuta, uvaña Paul utitqinñialakkaluaqtuña. Aglaan Tuunǵaum pirailigaatigut. ¹⁹ Aglaan ilipsi kisipsi niǵiugaqǵvigigipsi, quvianaǵiplusri, suli akimalikun uqautigitlaplusri Atannapta Jesus-ñum sivuǵaani aggiqpan. ²⁰ Iñumutun kamanautigigipsi quvianaǵiplusri.

3

¹ Aasriñ iglutulguiqaptigu, ittuallahiksraptigun Athen-mi sivunniqsugut ² tuyuǵihani Timothy aniqatvut savaqatigikkaqput Agaayyutikun quliaqtuaqalǵimi tusraayugaallautamik Christ-kun. Tuyuǵigikput sayyiquplusri suli ukpiqsriǵiqsi ikayuquplugu, ³ nalliqsiunniñ utiqunǵitlugu makuniña piyuaqsiuǵnik piqusriguni. Taatnatchich piyuaqqutit Agaayyutim pisuǵigigai uvaptiknun. Taatna

ilitchuḡianikkiksi. ⁴ Uvvataku innaptikni ilipsitñi sivuani uqautigipsi taatna piyuaqsi-ugisiñipluta, aasriiñ kañiqsianillaapsisun tamarra taatnatchich atuummirut. ⁵ Iḡlutuutilguiqama ukpiqsriñiqsi kañiqsisuklugu, taatnaqlugu Timothy tuyuḡigiga. Piñiksraqtuḡa Tuungagmun killuqsaqtinniaḡasugalusri, iluqaniasrii savaaqput suillaamun innasugalugu.

⁶ Pakma Timothy ilipsitñiñ uvaptiknun utiq-man, tusraayugaagiksaanik ukpiqsriñapsigun suli piqpakkutipsigun tikiutripluni, uqautigaatigut ataramik uvaptiknik itqaqsriñiplusripsuuq suli atqunaq qiñiḡuñnipluta uvaguttuuq ilipsitñik qiñiḡukmatun. ⁷ Aniqatiumaan! Taatnaqhuta iluqaani ihuilliullaptikni suli nagliksooqsiullaptikni ilipsigun piyummasriilaakkaurugut. Ilipsi ukpiqsriñapsi sayyillaagaaatigut. ⁸ Pakma iñuugisipiaqtugut ilitchuḡianikapta makitati-laapsitñiksuli payaḡaḡusri iñuuniañapsitñi Agaayyutikun. ⁹ Quyyatinik Agaayyutmun ilipsigun qaitchiñhiñaaḡuqtugut, quyalugu quvianagipkakanḡagun sivuqqamiñi ilipsi pigi-plusri. ¹⁰ Unnuaqtuummaan iniqsrullapiagikput qiñitqigukhusri aasriiñ inuqnaqtuanik ukpiqsriñapsitñi qaitchipsaagusri.

¹¹ Uvvatuq Agaayyutipta Aapauruam inmiñik suli Atannapta Jesus-ḡum tikisilisigut ilipsitñun. ¹² Uvvatuq Atangum Jesus-ḡum piqpakkuatri avatmun suli iñuḡnun iluqaitñun naupkallaḡniaḡumigaa, piqpaksriñiqput ilipsitñik atrilugu. ¹³ Taatnaḡupsi sayyiḡisigaasri, Aapauruam Agaayyutipta sivuḡaani patchisaḡusri suli

ipqillusri qakugu Atannigikkaqput Jesus aggiqpan piqasriguni inunnik pigikkaqmiñik.

4

Iñuuniañiq Quyaqnaqtuaq Agaayyutmi

¹ Aniqatiumaan! Uvvasuli uvaptikniñ ilinñanikkaqsi qanuq inuuniañiksraqsi Agaayyutmi quyaqnaqlugu, ilumun inuuniañigianikkapsisun. Pakma Atanguruam Jesus-ñum atqagun injigipsi uqapsaaqhusri atuitquplusri pitluglugu.

² Uvvatakku ilisimagisri ilisauttutigianikkavut ilipsitñun Atanguruam Jesus-ñum anjalatchihagun.

³ Taamna Agaayyutim ilipsitñun pitqutigi-gaa, ipqillusri piisimaagusri sayunahigmiñ.

⁴ Atausriukattaagusri anutit ilitchugiraksragigiksi qanuq ilaqatiksrahiksraqsi ipqihikun nalaullugu,

⁵ itna killukun kimiksrihikuunqitchuaq piruatitun Agaayyutmik naluplutin.

⁶ Tarra kia-unniiñ killukuangilliuñ aasiiñ saglutaqlugu aniqatni atlatuaqilugu nuliana. Taatnatchikun sivuani uqautianikapsi algaqsrullapiaqhusri,

Atanigmun anasriññuqsautiqagisiñiplugich tamatkua taatnailiplugu nalaunqitchuat.

⁷ Agaayyutim tuqlunqitchaatigut inuuniaqupluta qaayugnaqtuakun aglaan ipqihikun.

⁸ Taatnaquni kia tamatkua ilisauttutit ayaummiyumigich inunnik ayaksimanqitchuq aglaan Agaayyutmik,

qaitchirigikkapsitñik Ipqitchuamik Irrutchimik.

⁹ Taamna aglanqitchumaunniiñ nakuuruq piq-paksrihapsigun ukpiqtuaqatiupsitñik. Uvvatakku ilipsi Agaayyutmiñ ilisauttusriaqaaniksimplusri,

qanuq piqpakkutiliksrapsigun avatmun.

10 Suli taatnailıplıgu anıqatiupayaapsitñun iluqaani Macedonia-mi irrusrıgıanıklıgu. Anıqatiumaan, taatnaqlıgu inıgıpsi atuitquplusrı pitlulıgu. 11 Sivunniutilıgu iñuuniahıksraqsi iñuksrıgıusrı, iñuich atlat ilaksianıgıglıgıch sulı iñuuniutiksraqsi piññaktaagıniaglıgu, malıglıgu uqautianıhıqput ilıpsitñun. 12 Taatnağıpsi ilıuagıtchiuıq tamatkunakña ukpiqsrıñıtchuaniñ piññaktaagıgisıgıksı, sulı kisumun inuğıkkapsıgun tunñaaqsiyumiñaitchusrı.

Atangum Aggııksraña

13 Anıqatiumaan, pakma ilısimatqıgıpsi ilımutuulıgımk ukpiqsrıruatıgun tuquruatıgun alianniugaqsısrınaqasrı tamatkunatıtun niğıugaitchuatıtun iñuuhıgımk isrıutchuamık. 14 Ukpıgıgıkput Jesus tuqulğaaqhıni anıtqılha. Taatnatuntuuq, ukpıgıgıkput Agaayyutmun agıutıpkagısiñhat Jesus-mun tamatkua tuquruat ilaanık ukpiqsrıplıtıñ. 15 Tamarrumiña Atangum ilısaıttutaanık uqautıgıpsi, uvagut iñuuruani taıvrımani uvlumi Atangum agııhıni tamatkua tuquanıktuat sıvulıkkumiñaitchıvut. 16 Nıpituruuq tilliñ itkisıruq, sulı qaukhat isragulğıch nıplıqpan sulı Agaayyutım qalğıuqtautaa nıplıqpan Atanıq inımiñık pakmakña qılınmiñ atqagısıruq. Taıpchua tuquruat Christ-mık ukpiqsrıplıtıñ iñuuhıgmun anıqqaagısirut. 17 Tarakña uvagulli iñuuruani taıvrımani tatpaunautrauniaqtugut pıqatıgilıgıch nuvıyanun paaglıgu Atanıq sılamı, aasrıiñ Atanıgımi ataramık iqataugaqsıluta. 18 Taatnağıusrı avatmun tamatkunuuna uqalıqtıgun arautısıtchi.

5

Itqanaigitchi Atangum Aggikisrajanun

¹ Aniqatiumaan! Atuummiruksrat aglakisrajanat ilipsitñun inuqnanigitchuq. ² Uvvatakku ilipsi kaniqsimmagiksianikkiksi Atangum uvlua aggiqsuksraq nigiuñgisillusri atrilugu tigliniaqti unnuami. ³ “Suapayaaq nuyuañnaisuq.” Taatna iñuich nipinikpata, taimmaiñnaq piyaqqulhum tikitkisigai annakkumiñnaiglugich, itna liilaa auliyautikkanatun añaq igñikisrajanun. ⁴ Aniqatiumaan! Aglaan taamna nalungigiksi, suli Atangum uvluan nigiuñgillağumiñnaigaaasri tigliniaqti atrilugu. ⁵ Iluqasri iñuñni qaumami iñuuniaqtusri, savaasri sagviplutin. Uvagut taagmi iñuunianigitchugut irigaqtulikun. ⁶ Taatnağuta atlatitun siñiktuañiqsa, iqiğuta qauğrimaagiksa. ⁷ Takku unnuami iñuich siñigaqtut, unniñ unnuamik imiligvigaqtut. ⁸ Aglaan uvagut uvlumik irvigaqtuani qauğrimaagirusraurugut. Satqagutirusraurugut ukpiqsriğimik suli piq-paksriğimik suli nasrautiluta nigiuğaqağikisramik anniqsuliksraptiknik. ⁹ Agaayyutim tigus-riagingitchaatigut qinnautni iglutuqulugu aglaan anniqsuğiaq piññaaktaagitquplugu uumuuna Atannaptigun Jesus Christ-kun, ¹⁰ tuquruakun piqutigipluta, inmiñi iñuuniaqatigisrukhuta qakugu aggiqpan, iñuugaluannapta naagaqaa tuqugaluannapta. ¹¹ Taatnağusri araaqtuutititichi avatmun sayyillaagutilusri tuniqsimatlasriusri taatna pakma pisuupmatun.

Aqulliich Iļisauttutit suli Iļammiuğutit

12 Aniqatiumaan, injigipsi kamagitquplugich tamatkua savaaqaqtuat akunnapsitni, tamatkua Atangum tigusriagikkanj sivulliuqtautquplugillu algaqsruitquplugillu.

13 Kamagiuraaglugich tamatkua savaagikkanjat piqpaksrihatlu piqutigilugu. Akunnapsitni qiniugusrimaagusri.

14 Aniqatiumaan, iqiasruuruat algaqsruqsigik, qapinasriuat pitchuksaaglugich, sayaitchuat ikayuuglugich, iluqaisa anuqsrutlugich,

15 kaniqsimalugu akisaqtungihiksraqsi pigiitchuamun pigiililugu, aglaan ataramik savaaqaliksraqsi nakuuruamik avatmun suli inupayaamun.

16 Ataramik quviatchaugigusri, 17 iniiglugu agaayulusri, 18 qanusripayaami irviqanapsi quyalusri. Taatnatun Agaayutim pitqugaasri inuuniahapsitni Christ Jesus-kun.

19 Nutqaqtinniasrunaqnagu Ipqitchuam Irrutchim savaagikkaña, qamitchiñiaqmatun iknigmik. 20 Sivuniksriqirit uqallich ayaumasrunaqnagich.

21 Sua iluqaan naipillugu, qanusriq nakuuruaq akuqtuagilugu piññaktagilugulu, 22 qanusripayaamiñ pigiitchuamiñ piisimaagusri.

23 Agaayutimtuq qiniuinñamik qaitchirigikkapta ipqiqaagumigaasri inmiñun iluqnaagusri, suli qaunagiyummigaasri irrutchisilu inuusrisilu timisilu patchisaillugich Atannapta Jesus Christ-ñum aggihksrananun.

24 Taatna Ilaan tuqluqtigikkapsi iniqtagitlagaa, takku tuniqsimaruq.

25 Aniqatiumaan! Injiksruutiyumigiptigut.

26 Pağlalugich aniqatiut iluqaisa kunigutmik ipqitchuakun piqpakkutilikun.

27 Tillisigillapiagiga Atanguruam anjalatchisaagun

taapkua tuyuutit agliqiliksraᅇat aniqatiunun
iluqaitñun. ²⁸ Atannapta Jesus Christ-ᅇum
ihuaqutrisaan nayuᅇumigaasri.

Ippitchuat Makpigaaat - Agaayyutim Uqalhi
Inupiatun

The New Testament in Northwest Alaska Eskimo

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inupiatun, Northwest Alaska (Northwest Alaska Eskimo)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

46cece15-9127-50b3-bf07-88a1082e7ab6